

Българитѣ въ Висока и по-късно, прѣзъ 80-тѣхъ години, пакъ се опитаха да си отворятъ българско училище, но турската властъ и гръцкото духовенство осуетиха тоя опитъ.

1865 г.

№ 176.

Неврокопъ.

Българитѣ въ Неврокопъ се сдобили по-рано съ свое училище, отколкото съ църква. Гъркоманите държали старата църква за себе си. Срв. № 171, 172. Прѣзъ 1865 г. неврокопчани замислили да си съградятъ отдѣлна църква и почнали да събиратъ срѣдства. За това узнаваме отъ една бѣлѣжка на кондиката, постѣпила напослѣдъкъ въ Етнографския музей въ София.

Тая бѣлѣжка гласи: „... 1865 іануарій 6-й ... събра ся въ Неврокопъ Български народъ за съгражданіе църкви Въскръсеніе Христово и тука ся пише подареніе-то на всякой благочестивъ христіанинъ Българинъ“.

(Слѣдватъ имената на дарителитѣ).

1865 г.

№ 177.

Македония.

Англичанинъ Henry Fanshawe Tozer е пѫтувалъ на нѣколко пъти изъ Македония, прѣзъ 1853, 1861 и 1865 г. Пѫтуванията си описа и обнародва въ двутомна книга: Researches in the highlands of Turkey. London 1869. Тозъръ призира по-голѣмата част отъ македонското население за българско. „Българитѣ, казва той, които съставятъ най значителния дѣлъ на християнското население отъ Солунъ до границите на Албания, сѫ твърдѣ интересенъ народъ и се славятъ съ своето трудолюбие и честностъ. Тѣ сѫ най-многочислената отъ всички народности въ Турция и се смѣтатъ до 5—6 милиона души“ (The Bulgarians, who form the largest element in the Christian population from Salonica to the confines of Albania, are a very interesting people, and are highly spoken of for industry and honesty. They are the most numerous of all the nationalities inhabiting European Turkey, and are estimated at between five and six millions. — Researches, I v., 176).

Ето и нѣколко отдѣлни бѣлѣжки за българско население въ градовете на Македония. За Битоля (Monastir) пѫ-